

Syreny, czyli Ciała doskonałe

Opis dwuczłonowej pracy artystycznej z cyklu *Syreny*
stanowiącej rozprawę doktorską mgr Moniki Marii Zielińskiej
(tworzącej pod pseudonimem: Monika Mamzeta)
przygotowaną pod kierunkiem dr hab. Romualda Woźniaka, prof. ASP
na Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie

W swojej, zatytułowanej *Syreny, czyli Ciała Doskonałe*, rozprawie doktorskiej podjęłam znowu motyw choroby, jako czynnika kształtującego ciało – także w kontekście sposobu naszej obecności w świecie. W tym kontekście bliskie jest mi podejście Elizabeth Grosz, według której: „Musimy, każdy i każda z nas zmagać się tam, gdzie nasza opresja jest ‘najdotkliwiej nie do zniesienia’, gdzie doświadczamy jej najbardziej bezpośrednio, i gdzie możemy przeciwdziałać jej z największymi szansami na powodzenie” [Elizabeth Grosz, *Becoming Undone, Darwinian Reflections on Life, Politics, and Art.*, Duke University Press, Durham-London 2011, str. 108, za: Monika Rogowska-Stangret, *Ciało-pozza Innością i Tożsamością*, wyd. II, Gdańsk 2019, str.320].

W skład dyptyku z cyklu *Syreny* wchodzi następujące realizacje (podaję w porządku chronologii powstawania):

Na pierwszy kilkuelementowy człon cyklu składa się:

- film wideo pt.: *PAULINA* trwający 4’04’ (ukończony w 2022 roku);
- popiersie pt.: *DILO 20116387240*, wykonane w 2022 r. z żywicy akrylowej, o wymiarach 45x50x25 cm, umieszczone na metalowym postumencie (wymiar 126x55x40 cm);
- treść listu do Pauliny z 22.09.2022 r. (prezentowany w formie wydruku);
- akcja społeczna, zainicjowana w dniu 8.11.2022 r. na wernisażu mojej indywidualnej wystawy *Syreny* (kurator: Łukasz Wawrynkiewicz) w Centrum Łowicka w Warszawie, polegająca na zbiorce nakryć głowy (peruk, turbanów, czapek, chust itp.), które służyły jako protezy w trakcie chemioterapii. Nagranie tych działań z wernisażu i finisażu wystawy stanowi załącznik do dokumentacji rozprawy doktorskiej. Na potrzeby

ekspozycji zebranych nakryć głowy zaprojektowałam i przygotowałam cztery metalowe stojaki o wymiarach 190x85x20 cm każdy.

Drugi człon cyklu *Syreny* obejmuje następujące utwory:

- film wideo pt.: *SIREN* (po polsku: *Syrena*), trwający 4'34', realizacja zakończona w 2023 roku;

- rzeźba pt.: *PRZYDATKI* z masy solnej na metalowym stelażu, wymiary 27x14x14 cm, wykonana w 2023, przystosowana do ekspozycji na drewnianej podstawie pod szklanym kloszem oraz prezentacji na metalowo szklanym stelażu o wymiarach 116x38x38 cm.

Rozprawa doktorska stanowi kontynuację moich dotychczasowych realizacji, zarówno pod względem użytych środków artystycznych jak i tematyki.

Razem z projektem *Idzie RAK... będzie ZNAK*, obie realizacje składające się na cykl *Syreny*, stanowią mają onko-tryptyk. Z tego względu dołożyłam starań, aby prace te były spójne pod względem formalnym.

I tak, podobnie jak w projekcie *Idzie RAK... będzie ZNAK*, gdzie filmom *MAKEOVER* i *INK* towarzyszy pamiętnik, obie realizacje wchodzące w skład rozprawy doktorskiej składają się z połączenia obrazów wideo z obiektami materialnymi. Dodatkowo filmowi *PAULINA* towarzyszy projekt społeczny polegający na zbiorce „pochemicznych” nakryć głowy: peruk, turbanów, czapek, chust.

Materiałem do filmów są performatywne działania dokamerowe.

Cykl *Syreny* sytuuję w nurcie konceptualnej sztuki krytycznej. Przetwarzam w nim (jak częstokroć wcześniej w mojej twórczości) osobiste doświadczenia na język sztuki. Z reguły – i tak jest w przypadku tych prac - są to doświadczenia związane z - uwarunkowaną chorobą i wpływem czasu - degradacją ciała. Podejmowanie tego tematu w twórczości artystycznej, siłą rzeczy prowadzi do poszerzenia dyskursu – wymusza zaistnienie w nim doświadczeń schorowanej, starzejącej się kobiety.

Warszawa, dnia 13.02.2023

Monika Zielińska